

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.025/2016/7. szám

A Szegedi Ítéltábla a **felszámoló szervezet neve (felszámoló székhelye, felszámolóbiztos neve)** felszámoló által meghatalmazott dr. Borzi-Czékus Alexa ügyvéd által képviselt **felperes neve „f. a.”** felperes címeszám alatti székhelyű felperesnek – a dr. Vízkeleti Krisztián ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve**, I.rendű alperes címeszám alatti lakos I. rendű és az **II. rendű alperes neve**, **II. rendű aleperes címe** szám alatti székhelyű II. rendű, a dr. Olasz György ügyvéd által képviselt **III.rendű alperes neve** III.rendű alperes címeszám alatti lakos III. rendű, a dr. Vigh Attila ügyvéd által képviselt **IV.rendű alperes neve**, IV.rendű alperes címeszám alatti lakos IV. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelensége iránti perében a Gyulai Törvényszék 2015. október 6. napján kelt 12.G.40.012/2015/13. sorszámú ítélete ellen a II. rendű alperes által 14., a IV. rendű alperes által 15. és a III. rendű alperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja** és a IV. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasítja.

Mellőzi a IV. rendű alperes elsőfokú eljárási illeték és elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését.

Kötelezi felperest, 15 nap alatt fizessen meg a IV. rendű alperesnek 40.000,- (Negyvenezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Felperes köteles megfizetni az államnak külön felhívásra 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, 15 nap alatt fizessen meg a IV. rendű alperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú perköltséget.

Felperes köteles megfizetni külön felhívásra 64.000,- (Hatvannégyezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az államnak.

Kötelezi II. rendű alperest 15 nap alatt 10.000,- (Tízezer) Ft és III. rendű alperest ugyanezen határidő alatt 25.000,- (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltség megfizetésére a felperes részére.

A III. rendű alperes köteles megfizetni az államnak külön felhívásra 88.300,- (Nyolcvannyalcezer-háromszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes gazdasági eseményeinek könyvelését a 2014. február 3. napján kötött szerződés alapján *a II. rendű alperes* végezte. A megállapodásban meghatározták a II. rendű alperes által elvégzendő feladatokat, valamint a 4. pontban az ügyviteli munka díját úgy állapították meg, hogy az negyedévenként 30.000,- Ft + ÁFA, mely 2014. évre 120.000,- Ft + ÁFA és tartalmazza a könyvvizetés, bérszámfejtés és a tárgyhavi bevallások elkészítését. Ezen túl a 2013. és 2014. évi beszámoló készítése, záróbevallások, zárlati munkák évente 30.000,- Ft + ÁFA, összesen 60.000,- Ft + ÁFA összegben, míg az adóellenőrzés adatszolgáltatási költsége 25.000,- Ft + ÁFA összegben került meghatározásra azzal, hogy a díjak elszámolása és kiegyenlítése 2014. szeptember 30. napján történik.

A felperes a II. rendű alperes ügyviteli szolgáltatási díját nem tudta készpénzben kiegyenlíteni, ezért 2014. június 30. napján felperes a II. rendű alperessel engedményezési szerződést kötött. A felperes az *X... Zrt*-vel szemben fennálló és 2014. augusztus 30. napján esedékes 299.618,- Ft összegű követelését a II. rendű alperesre engedményezte. Az *X... Zrt*. az engedményezett összeget a II. rendű alperesnek megfizette.

A felperes 2014. június 2. napján engedményezési szerződést kötött *a III. rendű alperessel*, amellyel az *Y... Kft*-vel szemben fennálló követeléséből 1.104.259,- Ft-ot a III. rendű alperesre engedményezett, mert a III. rendű alperes felé fennálló bérleti díj tartozását készpénzben nem tudta teljesíteni. Az *Y... Kft*. az engedményezett összeget a III. rendű alperesnek megfizette.

A IV. rendű alperes a felperesnek 2011. november 3. napján kölcsönt nyújtott, mely 2013. május 6. napján került visszafizetésre. A visszafizetéssel kapcsolatos KA216584. számú kiadási pénztárbizonylaton a felperes ügyvezetője – a IV. rendű alperes fia – rendelkezett a 800.000,- Ft kifizetéséről.

A Nemzeti Adó- és VámhivatalAdóigazgatósága 2014. május 10. napján kérelmet terjesztett elő a felperes fizetéseképtelenségének megállapítása és felszámolásának elrendelése iránt. A felperessel szembeni felszámolási eljárás kezdő időpontja 2014. október 30.

A felperes keresetében kérte, az elsőfokú bíróság állapítsa meg, hogy a II. rendű alperessel 2014. június 30. napján és a III. rendű alperessel 2014. június 2. napján kötött engedményezési szerződések, valamint a IV. rendű alperes részére 2013. május 6. napján kifizetett kölcsönügylet érvénytelen, figyelemmel a Cstv. 40. § (1) és (3) bekezdésére. Kérte az érvénytelenség következményeként a II. rendű alperes kötelezését 299.618,- Ft, a III. rendű alperes kötelezését 1.104.209,- Ft és a IV. rendű alperes kötelezését 800.000,- Ft megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződések, illetőleg a kölcsönügylet azért érvénytelenek, mert a felperesi adós szándéka vagyona csökkentésére, ezáltal a hitelezők kijátszására irányult és erről a szándékról a II., III., valamint a IV. rendű alperes tudomással bírt. A IV. rendű alperes vonatkozásában azt is hangsúlyozta, hogy a felperesi ügyvezető édesanyja, ezért vele kapcsolatban a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti rosszhiszeműséget vélelmezni kell.

A II., III. és IV. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

A II. rendű alperes vitatta, hogy a vagyon csökkentésére és a hitelezők kijátszására irányuló szándék ismeretében kötötte az engedményezési szerződést. A felperes ügyvezetője 2014. júniusában felajánlotta, hogy az ügyviteli szolgáltatás díját engedményezéssel szeretné rendezni, melyet megfelelőnek ítélt, figyelemmel arra, hogy közeledett az elszámolás ideje és így látott biztosítékot az általa elvégzett szolgáltatás pénzügyi teljesítésére. Az engedményezési szerződés aláírásakor csak ő volt a felperes hitelezője. Hangsúlyozta, a felperes felszámolásáról sem 2014. februárjában, sem júniusban nem volt tudomása.

A III. rendű alperes szerint nem állapítható meg, hogy a felperes szándéka a hitelezők kijátszására, vagyona csökkentésére irányult és az sem, hogy erről a szándékról, illetve a felperes pénzügyi helyzetéről tudomással bírt. Az engedményezési szerződés megkötésére azért került sor, mert a felperes készpénzben nem tudott fizetni. Az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában

a felperes anyagi helyzetéről tájékoztatást nem kapott.

A IV. rendű alperes hivatkozása szerint a kölcsönszerződés megkötésekor fenyegető fizetéseptelenség nem állt fenn, a visszafizetés pedig nem irányult a felperes vagyonának csökkentésére és a hitelezők kijátszására. A 800.000,- Ft kölcsön folyósítására a felperes működőképességének biztosítása miatt volt szükség. 2013. május 6. napján a házipénztárban 800.000,- Ft rendelkezésre állt, annak visszafizetésére lakása felújítása miatt volt szüksége.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a II. rendű alperest 299.618,- Ft, a III. rendű alperest 1.104.259,- Ft, a IV. rendű alperest pedig 800.000,- Ft megfizetésére a felperesnek. Ítéletének indokolásában hivatkozott a Cstv. 40. § (1) bekezdés a), b), c) pontjára és (3) bekezdésére.

A II. rendű alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes főkönyvi kivonata szerint saját tőkéje pozitív volt, meghaladta a jegyzett tőke összegét, tárgyi eszköz állománya, pénzkészlete és követelése meghaladta a szállító, sőt egyéb adó- és járulékfizetési kötelezettséget is, mert ezt az egyszerűsített éves beszámoló és a felperes ügyvezetőjének nyilatkozatával szemben nem bizonyította. Nem fogadta el azt a II. rendű alperesi hivatkozást sem, hogy a felperes anyagi helyzetéről nem volt tudomása és a felszámolási eljárásról is csak annak megindulása után szerzett tudomást. A II. rendű alperes végezte a felperesi társaság könyvelését, ezért anyagi helyzetével, ennek folytán fizetési nehézségeivel szükségképpen tisztában kellett lennie. Hangsúlyozta, a felperes ügyvezetője erről az engedményezést megelőzően a részére tájékoztatást adott, valamint a felszámoló és a felperes ügyvezetője közötti egyeztetésről 2015. február 5. napján felvett jegyzőkönyv egyértelműen tartalmazza, hogy II. rendű alperes azért fogadta el az engedményezésre vonatkozó ajánlatot, mert felperes tájékoztatta anyagi helyzetéről és arról, hogy készpénzben nem tud teljesíteni.

A III. rendű alperes sem hivatkozhat arra, hogy a felperes anyagi helyzetéről nem tudott, mert a II. rendű alpereshez hasonlóan ugyanazon jegyzőkönyv szerint a felperestől megfelelő tájékoztatást kapott, mellyel szembeni hivatkozását nem tudta bizonyítani.

A felperes által kötött engedményezési szerződésekkel sérült a többi hitelező követelése megtérüléséhez való joga, a II. és III. rendű alperesek, mint hitelezők előnyben részesültek. A hitelező előnyben részesítése nem azt dönti el, hogy a kiegyenlített követelés jogszerűtlen volt-e vagy sem, hanem azt jelenti, mivel a felperessel szemben felszámolási eljárás indult, minden hitelező a jogszerű követeléséhez csak a Cstv. kötelező kielégítési sorrendre vonatkozó szabályai betartásával juthat. E szabályok objektív sérelme érvénytelenséget okoz. A II. és III. rendű alperesek a kötelező kielégítési sorrendre vonatkozó szabályok megsértésével jutottak hozzá követelésük összegéhez, ezért az engedményezési szerződések érvénytelenek a Cstv. 40. § (1) bekezdés alapján. A Cstv. 40. § (1a) bekezdése alkalmazásával kötelezte a II. és III. rendű alpereseket az eredeti állapot helyreállításaként az engedményezési szerződés alapján felvett összegek felperes részére történő megfizetésére.

A IV. rendű alperes vonatkozásában a Cstv. 40. § (3) bekezdésére hivatkozott, mely szerint, ha az adós a többségi befolyás alatt álló gazdálkodó szervezettel, továbbá, ha a gazdálkodó szervezet tagjával vagy vezető tisztségviselőjével, illetőleg annak hozzátartozójával köt szerződést, az (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell. Miután a IV. rendű alperes a felperes ügyvezetőjének édesanyja, ezért nem fogadható el az a védekezése, hogy a 2013. év végén készült főkönyvi kivonat szerint a házipénztárban másfél millió forint feletti összeg volt, a felperesnek 2 millió forintot meghaladó követelése állt fenn és nem volt lejárt szállítói tartozása. Annak sincs jelentősége, hogy a IV. rendű alperesnek lakása felújításához volt szüksége a korábban tagi kölcsön címén folyósított összegre. A I. rendű alperes, aki a IV. rendű alperes fia, ebben az időszakban már szembesült a fizetési nehézségekkel, melyről a családi kapcsolatra tekintettel a IV. rendű alperesnek is tudnia kellett. Ezért a IV. rendű alperes az általa hivatkozott körülményekkel a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelmet megdönteni nem tudta.

Az ítélet ellen a II., III. és IV. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a velük szemben előterjesztett kereseti kérelem elutasítását kérték.

A II-III. rendű alperes arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződések érvényesek, mert azt nem a felperes vagyonának csökkentésére és ezáltal a hitelezők kijátszására irányuló szándék ismeretében kötötték. A II. rendű alperes a felperes könyvelését végezte, ebből következően csak a könyvekben szereplő adatokat ismerte, a felperessel kötött megállapodás szerinti feladatot látta el, amely számviteli szolgáltatásra vonatkozott, abban gazdasági elemzés nem szerepelt. Ezért a fizetési nehézségekről tudomással nem bírt. Magatartása jóhiszemű volt az engedményezési szerződés megkötésekor.

A III. rendű alperes szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tényekből és bizonyítékokból téves következtetést vont le. A felszámolóbiztos által 2015. január 16. napján felvett jegyzőkönyv – amelyen az elsőfokú ítélet alapul – nem tartalmazza azt, hogy a felperes anyagi helyzetéről szóló tájékoztatás milyen terjedelmű volt, így, mint okirat nem alkalmas bizonyítékként a kereset alátámasztására. Állította, a felperes volt ügyvezetője csak arról adott tájékoztatást, hogy a felperes pillanatnyilag a számláját nem tudja kifizetni. Arról nem volt szó, hogy esetlegesen a felperes felszámolás alá kerülhet és arról sem, hogy a számla kifizetésével a többi hitelező kijátszására kerülhet sor. A főkönyvi számlából is megállapíthatóan a kiegyenlített – engedményezett – összeg csak egy részét képezte követelésének. Felperes nem bizonyította, hogy az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult és azt sem, hogy erről tudott, vagy tudnia kellett, ezáltal a Cstv. feltételei nem teljesültek.

A IV. rendű alperes előadta, az elsőfokú ítélet tévesen tartalmazza, hogy a 2011. november 3. napján a felperesnek adott pénzkölcsön tagi kölcsön volt, mert annak nyújtásakor nem volt a felperesi társaság tagja. A kölcsön visszafizetésére 2013. május 6. napján a felperes részéről azért került sor, mert az elsőfokú eljárás során általa igazolt fizetési kötelezettségei miatt annak visszafizetését esedékessé tette. A kölcsön visszafizetése nem eredményezhette a felperes vagyonának csökkentését, mert a kölcsön kiegyenlítésével a felperes pénzállománya éppen annyival csökkent, mint amennyivel fennálló kötelezettségei csökkentek. Másrészt a felperes tartozásainak csökkentése egy hitelezővel szemben semmilyen módon nem irányulhat szándékosan a hitelezők kijátszására. Erre a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak lehetnének alkalmasak, azonban annak feltételei nem állnak fenn, mert a szerződés vagy jognyilatkozat megtámadására kizárólag a felszámolási kérelem bírósági érkeztetését követő 90 napon belül van lehetőség. Arra is hivatkozott továbbá, hogy 2013. májusában a mellékletként csatolt 2012. évi mérlegbeszámoló adataiból következően felperes nem volt olyan gazdasági helyzetben, hogy a 800.000,- Ft-os kölcsön visszafizetése bármilyen módon a hitelezők szándékos kijátszására, a társasági vagyon csökkentésére alkalmas lett volna. 2012. december 31. napján a felperes gazdasági helyzete rendkívül stabil volt, vagyona és követelései jelentősen meghaladták aktuális kötelezettségeit. Ez a helyzet a mérlegbeszámoló elfogadását követő néhány nappal később történt kifizetés idején is fennállott. Ezért ezen indokra tekintettel sem alapos a felperes keresete.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A II. és III. rendű alperesek fellebbezése alaptalan, a IV. rendű alperes fellebbezése alapos.

A felperes kereseti kérelmét a Cstv. 40. § (1) bekezdésére alapította, megjelölte annak a), b) és c) pontjait egyaránt.

A bírói gyakorlat szerint a fél által hivatkozott jogi minősítés vagy a követelés jogcímének hiányos vagy helytelen megjelölése a bíróságot nem köti, a felhozott és bizonyított tényekre a jogszabályt a bíróságnak kell alkalmaznia (EBH 2004/1143.). Ennek jelen perben azért van jelentősége, mert a

tényállásból megállapíthatóan a Cstv. 40. § (1) bekezdését és (2) bekezdését is kellett alkalmazni.

A Cstv. 40. § (1) bekezdése megszabott határidőn belül lehetőséget biztosít a hitelezőnek vagy az adós nevében a felszámolónak az adós szerződéseinek, illetve jognyilatkozatainak különböző okból történő megtámadására. Ugyanakkor a Cstv. 40. § (2) bekezdése nem az adós szerződéseinek megtámadhatóságát, hanem – rövidebb határidőn belül – az érvényes szerződés alapján teljesített szolgáltatás visszakövetelését teszi lehetővé, függetlenül attól, hogy a hitelező az adósnak a többi hitelezők kijátszására irányuló szándékáról tudott vagy arról tudnia kellett.

A felperes a IV. rendű alperesnek 2011. november 3-án kötött kölcsönszerződés alapján fizetett vissza 800.000,- Ft összegű tartozást 2013. május 6. napján. A visszafizetés azonban nem „szerződéskötés” vagy „jognyilatkozat”, hanem a kölcsöntartozás, mint szerződéses kötelezettségvállalás teljesítése. Ezért erre nem a Cstv. 40. § (1) bekezdése, hanem (2) bekezdése vonatkozik, mely szerint a felszámolás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra beérkezése napját megelőzően 60 napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatás visszakövetelhető. Jelen esetben az elsőfokú iratokból megállapíthatóan (1/F/3.) a felperes felszámolása iránti kérelem 2014. május 10. napján érkezett a bírósághoz, ehhez mérten a visszafizetés (2013. május 6.) a Cstv. 40. § (2) bekezdése szerinti határidőn túl történt, ezért a IV. rendű alperessel szembeni kereset alaptalan.

A II-III. rendű alpereseket illetően viszont más a helyzet. A felperessel szemben – egyebekben jogszerű – követelésük állt fenn számviteli szolgáltatásra irányuló, illetve autóbérlettel kapcsolatos szerződésből, ezek rendezése azonban szerződéskötéssel, engedményezéssel történt. A felperes az engedményezési szerződéseket a felszámolás iránti kérelem bírósághoz történő érkezését – 2014. május 10. – követően kötötte, a II. rendű alperessel 2014. június 30., míg a III. rendű alperessel 2014. június 2. napján. Mivel az engedményezés szerződés (Ptk. 6:193. § (2) bekezdés), ezért nem a Cstv. 40. § (2), hanem az (1) bekezdése volt az irányadó.

A felszámoló keresetében elsősorban a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja mellett érvelt, azonban a jogcímhez való kötöttség a másodfokú eljárásban sem érvényesül. A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja szerint pedig a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 90 napon belül és azt követően kötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása.

E törvényi feltételek a II. és III. rendű alperes vonatkozásában megvalósultak, mert az engedményezési szerződések megkötésére a felszámolási iránti kérelem bírósághoz történő érkezését követően került sor, és a II. és III. rendű alperesek más hitelezőkhöz képest *objektíve előnyben* részesültek. A felperes felszámolási eljárásában ugyanis a bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítése csak a Cstv. 57. §-a által *meghatározott sorrendben és mértékben* lehetséges, ehhez képest a II. és III. rendű alperesek az engedményezéssel *teljes összegű* kielégítéshez jutottak. Ez független attól, hogy a követelésük elismert, jogszerű volt-e, illetve tudtak-e a hitelezők kijátszására irányuló szándékról vagy sem. Ezzel a felszámoláshoz közeli időponttal a jogalkotó kockázati közösséget teremtett az adós hitelezői számára.

Ebből következik, hogy visszafizetési kötelezettségük objektíve fennáll a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján, azonban jogszerű követeléseiket a felperes felszámolási eljárásába hitelezői igényként bejelenthetik (érvényesíthetik).

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján a IV. rendű alperest illetően megváltoztatta, a II. és III. rendű alperesek vonatkozásában eltérő indokolással helybenhagyta.

A IV. rendű alperest illetően a kereset elutasítására figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség és kereseti eljárási illeték fizetésére vonatkozó rendelkezését az ítéltábla megváltoztatta, valamint kötelezte a felperest IV. rendű alperes javára elsőfokú – a jogi képviselő munkadíját magába foglaló – perköltség megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 3. § (2) bekezdése alapján, valamint a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42. § (1) bekezdés a), 62. § (1) bekezdés i) pontja, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (Rr.) 13. §-a alapján.

A másodfokú eljárásban sikertelen fellebbezést előterjesztő II. és III. rendű alperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket megfizetni az államnak az Itv. 46. § (1), 60. § (1) bekezdése, az Rr. 13. §-a, valamint az ügyvédi munkadíjat tartalmazó perköltség fizetésére a felperesnek az R. 3. § (2) és (5) bekezdése alapján meghatározott összegben.

S z e g e d, 2016. április hó 28. napján

Dr. Kemenes István s.k.
a tanács elnöke

. Béri András s.k.
előadó bíró

. Dobler László s.k.
táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő